

Interview met gasthoofdredacteurs Beatrijs Oerlemans en Daaf de Kok

'Het is hoog tijd dat we serieus aan de slag gaan met circulariteit'

FOTOGRAFIE: JANNIKE BOUJANS.

“Circulariteit is een andere manier van denken, een andere attitude. Het vergt continu nadenken in samenspraak met je partners, de hele keten.” Dat zegt Daaf de Kok in een dubbelinterview met Ruimte en Licht. Samen met Beatrijs Oerlemans is Daaf gasthoofdredacteur van deze special over Circulariteit. Beatrijs: “Circulariteit is een wezenlijk andere zienswijze.”

Beatrijs Oerlemans en Daaf de Kok, Licht en Donker Advies.

Wat is jullie betrokkenheid bij licht en circulariteit?

Daaf: “Naast openbare verlichting doe ik veel op het gebied van beton. Daar ben ik al sinds 1997 bezig met circulariteit. Ik heb Netwerk Betonketen en ook Bouw Circulair opgericht. Toen ik in 2016 voorzitter werd van het Netwerk Maatschappij van OVLNL, was dat een mooie gelegenheid om circulariteit hoog op de agenda te zetten.”

Beatrijs: “We zijn als bureau al jaren bezig met duurzaamheid en openbare verlichting. Hoe kun je lichthinder en lichtvervuiling voorkomen? Hoe kun je bewust en energiezuinig verlichten? Circulariteit sluit aan bij deze thema's, maar gaat nog een stap verder. Dat maakt het juist zo boeiend.”

Waarom is circulariteit relevant?

Daaf: “Dat is heel eenvoudig. Als je bedenkt hoe de wereld zich de laatste honderd jaar heeft ontwikkeld in het kader van onze consumptiebehoefte. Als je dan bedenkt dat de wereld al toch wel een poosje langer bestaat en dat de behoefte nog wel een poosje toeneemt. Dan vraag je je af: hoe lang kan dat nog zo doorgaan.”

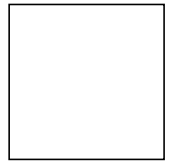
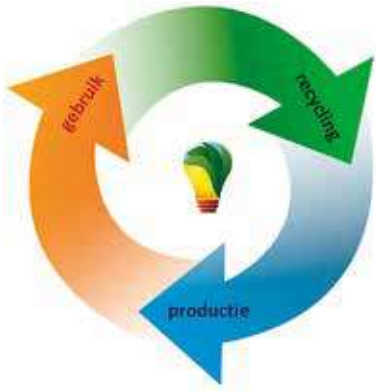
Beatrijs: “In 1927 waren er 2 miljard mensen op aarde, nu zijn dat er 7,5 miljard. Gedurende de twintigste eeuw is de wereldbevolking 34 keer meer materialen, 27 keer meer mineralen en 12 keer meer fossiele brandstoffen gaan gebruiken. Dat zijn onvoorstelbaar grote hoeveelheden. Dat gaat een keer fout.”

Daaf: “De circulaire maatschappij biedt perspectief. Het

De mens verbruikt in razend tempo de natuurlijke rijkdommen van de planeet. “Dat gaat een keer fout.” Het belang van circulariteit, juist op het gebied van OVL, is evident voor Beatrijs Oerlemans en Daaf de Kok. “De sector is altijd een voorloper geweest als het gaat om technologische ontwikkelingen en innovaties.”

staat voor een maatschappij zonder afval. Alles blijft in de keten, als product, onderdeel van een product of als grondstof. Zo'n andere manier van produceren, gebruiken en hergebruiken is noodzakelijk. Ook als het gaat om openbare verlichting.”

Is circulariteit al gevorderd/ op stoom in OVL?

Beatrijs: “Nee, zeker niet. Mensen willen er iets mee, maar vinden het moeilijk om er handen en voeten aan te geven. Men is nog zoekende. Dat blijkt uit vrijwel alle

gesprekken die we gevoerd hebben, met inkopers, beleidsmakers, beheerders, enzovoort. We zitten echt nog in de pioniersfase.”

Daaf: “De sector Openbare Verlichting is in mijn ogen altijd een voorloper geweest als het gaat om technologische ontwikkelingen en innovaties in de infrastructuur en openbare ruimte. Kijk hoe de hele ledtechnologie zich heeft ontwikkeld en wat er nu gebeurt op het gebied van Smart Lighting en Smart City. In veel gevallen neemt Openbare Verlichting het voortouw. Het is hoog tijd dat we serieus aan de slag gaan met circulariteit.”

Waar zijn nog flinke stappen te maken?

Daaf: “Circulariteit is een andere manier van denken, een andere attitude. Het vergt continu nadenken in samenspraak met je partners, de hele keten. We moeten veel meer cyclisch gaan denken en niet pas na einde levensduur kijken of we nog wat met de afgedankte producten kunnen. Als we dat doen, dan is er nog een hele wereld te winnen. Zeker ook binnen de openbare verlichting. En dan niet alleen bij producten als armaturen en lichtmasten, maar ook bij diensten als onderhoud en beheer.”

Beatrijs: “Dat is precies wat ik bedoel met ‘circulariteit gaat een stap verder.’ Het is een wezenlijk andere zienswijze. En tegelijkertijd is het ook iets dat om concrete acties vraagt, in het hier en nu. Daarom ben ik zo blij met het programma ‘Circulariteit en circulair inkopen’ van OVLNL. Dat biedt de kans om er concreet mee aan de slag te gaan.”

Is er een termijn gesteld aan de invoering?

Daaf: “De Rijksoverheid heeft als ambitie dat Nederland in 2050 circulair is. Daar zijn we nog lang niet. Er is dus werk aan de winkel. Voor ons allemaal.”

Beatrijs: “Het feit dat circulariteit nog in de kinderschoenen staat, wil niet zeggen dat we geen stappen kunnen zetten.” □

